

Základní škola a Mateřská škola Brno, Chalabalova 2, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ŠKOLA PRO VŠECHNY CO VIDĚLA JEDNA KAPKA VODY

Vytvořil kolektiv zaměstnanců MŠ v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, v souladu se zákonem o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání č. 561/2004 Sb. – školský zákon v platném znění, vyhláškou č.14/2005Sb., o předškolním vzdělávání v platném znění.

ŠVP byl aktualizován a schválen na pedagogické radě 28.8.2020 a je závazný od 1.9.2020

Jana Šlapanská – ZŘŠ č.j. CH0598/2020

Obsah:

1. Představení školy

1.1. Základní údaje o škole

2.1. Charakteristika a umístění školy

2. Podmínky vzdělávání

2.1. Věcné podmínky

2.2. Životospráva

2.3. Psychosociální podmínky

2.4. Organizace

2.5. Řízení mateřské školy

2.6. Personální a pedagogické zajištění

2.7. Spoluúčast rodičů

2.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

2.9. Vzdělávání dětí nadaných

2.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

3. Organizace vzdělávání

4. Charakteristika vzdělávacího programu

4.1. Filozofie vzdělávacího procesu

4.2. Dlouhodobé záměry rozvoje

5. Vzdělávací obsah

5.1. Co viděla jedna kapka vody v přírodě

5.2. Co viděla jedna kapka vody na modré planetě

5.3. Co viděla jedna kapka vody mezi lidmi

5.4. Co viděla jedna kapka vody ve světě vědy a techniky

6. Evaluační systém

6.1. Evaluace na úrovni školy

6.2. Hodnocení na úrovni školy

6.3. Hodnocení dětí

6.4. Hodnocení v oblasti administrativní a provozní

7. Slovníček

1. Představení školy

1.1. Základní údaje o škole

Právnícká osoba:	Základní škola a Mateřská škola Brno, Chalabalova 2, příspěvková organizace
IČ:	485 13 245
Adresa školy:	Chalabalova 2, 623 00 Brno
Zřizovatel školy:	Statutární město Brno – Městská část Kohoutovice, Balného 36, 623 00 Brno
Právní forma:	příspěvková organizace
Ředitel ZŠ a MŠ:	PhDr. Vladimír Moškvan
Zástupkyně pro předškolní vzdělávání:	Jana Šlapanská
Odloučené pracoviště:	Mateřská škola Libušina třída 15, 623 00 Brno
Číslo telefonu:	547 220 045, 547 422 646, 547 422 654
E- mail:	jslapanska@chalabalova.cz
Kapacita MŠ Libušina třída 15:	72 dětí
Kapacita MŠ Chalabalova 2:	48 dětí
Název ŠVP :	„Škola pro všechny – Co viděla jedna kapka vody“

1.2. Charakteristika a umístění školy

Základní škola a Mateřská škola Brno, Chalabalova 2 v sobě zahrnuje Mateřskou školu Libušina třída 15 a Mateřskou školu Chalabalova 2.

Mateřská škola Libušina třída 15 byla slavnostně otevřena 31.srpna 1976 jako první předškolní zařízení v Brně-Kohoutovicích. Od 1. ledna 2001 je mateřská škola součástí ZŠ a MŠ Chalabalova.

Budova je umístěna na okraji lesa přímo na zastávce MHD. Je stavbou účelovou –sídlitního typu. Budova je patrová s přílehlou školní zahradou. V přízemí je umístěna třída, lehárna, šatny dětí, kuchyně (nyní výdejna stravy), sklady, kotelna, kanceláře, sociální zařízení. V 1. patře budovy se nachází dvě třídy a k nim přílehlé samostatné lehárny, šatny dětí a sociální zařízení.

Během minulých let prošla MŠ různými opravami, rekonstrukcemi a bylo postupně zakoupeno nové vybavení tříd, čímž byly vylepšeny podmínky pro činnost předškolního zařízení.

Jedná se např. o celkovou rekonstrukci kotelny, výměnu oken, zateplení budovy, novou fasádu, obezdění venkovního schodiště, opravu všech sociálních zařízení, osvětlení, zakoupení nových lehátek, stolů a židliček pro děti, nové parapetní desky se zabudovanými kontejnery pro hračky.

MŠ má k dispozici školní zahradu umístěnou ve velice pěkném prostředí. Zahrada průběžně prochází různými etapami regenerace – multifunkční dřevěná sestava, pokládka pryžového povrchu apod.

Strava se dováží z kuchyně základní školy.

Od 1.9.2006 se mateřská škola rozrostla o další třídu, která je umístěna v budově základní školy – tuto třídu navštěvují zejména předškolní děti a děti s odloženou školní docházkou. Mateřská škola Chalabalova 2 má k dispozici samostatnou část pavilónu umístěnou v přízemí školy. Děti mají k dispozici třídu, lehárnu, jídelnu a sociální zařízení.

1.9.2015 se slavnostně otevřela další třída a školní hřiště na MŠ Chalabalova 2. V roce 2019 bylo zrekonstruováno hřiště u MŠ Libušina třída 15.

MŠ je zařazena od září 2008 jako fakultní škola Pedagogické fakulty Brno, v síti škol zabývajících se ekologickou výchovou Mrkvička a od 1.ledna 2007 v pilotním projektu MMB Výuka angličtiny pro děti předškolního věku.

Škola se zúčastňuje různých domácích i mezinárodních projektů. MŠ je aktivním členem evropského společenství škol e Twinning.

Celý kolektiv je vstřícný a tvořivý při uplatňování programů a projektů školy za spolupráce rodičů a dětí. Ve všech aktivitách, jakožto škola řadí se mezi tzv. inovativní, uplatňujeme zejména principy

daltonského plánu - zodpovědnost - samostatnost- vzájemnou spolupráci. Snahou všech pracovníků kolektivu je vytvářet co nejkvalitnější podmínky pro individuální rozvoj každého dítěte.

Naším cílem jsou šťastné a spokojené děti.

MŠ Libušina třída 15

MŠ Chalabalova 2

2. Podmínky předškolního vzdělávání

RVP PV nastavuje podmínky, které podmiňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. V dlouhodobém záměru chceme vytvářet dětem takové prostředí, kde se budou cítit bezpečně a kde jsou respektovány, což jim umožňuje chovat a vyvíjet se zcela přirozeně. Dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby si v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost, základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit sociální komunitě.

Chceme děti vybavit zdravými návyky, dovednostmi a postoji.

2.1 Věcné podmínky

- MŠ se nacházejí v klidném prostředí a mají každá vlastní školní zahradu
- technický stav budov odpovídá jejich stáří a je průběžně sledován (dle možností jsou prováděny jednotlivé opravy)
- ve třídách jsou vytvořeny hrací kouty pro děti tzv. centra aktivit
- děti si zdobí třídu i přilehlé prostory vlastními výtvyry
- vnitřní i venkovní prostory odpovídají hygienickým a bezpečnostním normám (dostatečně velké prostory, zajištění vhodných mikroklimatických podmínek, osvětlení je odpovídající, dětský nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům)
- děti mají možnost brát si hračky samy z otevřených polic
- hračky jsou podnětné a funkční
- výtvarný a pracovní materiál mají děti volně k dispozici
- v budově MŠ Libušina třída 15 není k dispozici dostatečný prostor pro vytvoření funkčních prostor, např. sborovna, místnost sloužící jako izolace

Záměry:

- postupně regenerovat vytvořenou přírodní zahradu na MŠ Libušina třída 15 (úprava záhonu, oplocení, doplnění prvků polytechnické výchovy)
- doplnit přírodní zahradu u MŠ Chalabalova – např. dendrofon, pískoviště, vrbové domečky apod.
- vybavit třídy novým dětským zejména tělovýchovným náčiním, zajistit více materiálu a pomůcek pro experimentování, vybavit jednotlivé třídy pomůckami pro dramatickou a polytechnickou výchovu
- průběžně sledovat stav budov a tyto dle možnosti opravovat (např. prolínající svody dešťové vody, rozvody vody, podlahy – prostory výdejny , apod.)
- obě školy - dovybavit třídy kvalitní ICT technikou

2.2 Životospráva

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, tekutiny mají děti připraveny v nerezových termosech v průběhu celého dne. Jsou průběžně doplňovány. Děti se obsluhují samy podle potřeby.
- děti mají každý den na jídelníčku ovoce, syrovou zeleninu nebo salát
- stolují v klidné pohodové atmosféře, odnášejí po sobě použité nádoby, mladší děti používají příbor dle vlastní volby
- dětem je dán dostatek prostoru pro hru, pohyb, relaxaci, spontánní řízené činnosti, respektujeme biorytmus dítěte, a to jak v prostorách MŠ, tak při pobytu venku
- respektujeme individuální možnost spánku, umožňujeme dětem chodit na WC na základě vlastních potřeb
- děti vstávají individuálně podle momentální potřeby
- v jednotlivých třídách je stanoven denní rytmus a řád (viz příloha ŠVP)
- režim dne může uč. uzpůsobit potřebám dětí, výchovným záměrům, probíhajícím činnostem, případně počasí, přičemž by měla dodržet požadovanou délku pobytu venku
- dopolední i odpolední činnost může uč. plnit při pobytu venku
- během dne zařazujeme zdravotní, dechová či relaxační cvičení, cvičíme i jógu vhodnou pro děti
- využíváme čističky vzduchu

Záměry:

- děti mají možnost říci si o velikost porce, starší děti jsou vedeny k samostatnosti v obsluze při jídle (mazání svačín, nalévání polévky...)
- pokusit se o intenzivnější spolupráci s pracovníky ŠJ v ZŠ, motivace personálu se zaměřením na děti z mateřské školy
- více se zaměřit na motivaci dětí, aby ochutnaly jídlo, které nemají rády, ale je pro ně zdravé
- umožnit dětem mít dostatek času k jídlu
- podávat jídlo esteticky upravené

2.3 Psychosociální podmínky

- navozování atmosféry pohody, klidu, určitého řádu, pocitu bezpečí a jistoty je základním předpokladem úspěšné a plnohodnotné práce s dětmi
- nutnost kvalitní práce a pohody podmiňuje rovněž vzájemná a vstřícná atmosféra mezi pedagogickými a provozními pracovníci, každý má v MŠ jinou úlohu a přitom jsou všechny pro děti důležité
- nově přichozím dětem je umožněna postupná adaptace, včetně adaptace před nástupem do MŠ i ZŠ
- filozofie MŠ se opírá o myšlenku manželů Kopřivových Respektovat a být respektován, tzn. respektující pojetí výchovy, vzdělávání a komunikace
- důležitá je i rovnocennost zacházení i s ohledem na individualitu dítěte
- jakékoliv projevy podceňování, zesměšňování, nerovnosti jsou v MŠ nepřijatelné
- všechny učitelky si uvědomují (viz seminář respektovat a být respektován), že pokud dítěti dáme „nálepku“, ať již kladnou nebo zápornou, vždy si ji odnáší dál do života, neboť ji přijímají i osoby kolem něj a většinou ji samo přijímá a není v jeho silách se jí zbavit
- uč. spolupracuje s třídní kolegyní na všech problémech výchovy i vzdělání, které se ve třídě vyskytnou
- pravidla soužití vytváříme společně s dětmi, tak aby se předcházelo projevům nadřazenosti v kolektivu dětí a zabránilo tak vzniku sociálně patologických jevů
- snažíme se naplňovat potřeby jednotlivých dětí podle Maslowovy hierarchie potřeb
- sledujeme cíleně vztahy mezi dětmi ve třídě (prevence šikany a sociálně patologických jevů)
- snažíme se respektovat identitu a zvyklost rodiny
- snažíme se, aby děti nové poznatky, zkušenosti a dovednosti získávaly především vlastní aktivitou, experimentováním, prožitkovým učením a pracovaly svým tempem, využíváme k tomu nových přístupů a metod
- používáme prostředky pozitivní motivace
- zařazujeme komunitní a diskuzní kruhy

Záměry:

- vytvořit ve všech třídách pestré, variabilní prostředí pro spontánní hru dětí

(např. potřeba bezpečí u rodiče a adaptační program), rozvíjení komunikačních dovedností dětí i dospělých (např. dítěte a provozního zaměstnance), učit děti chápat zodpovědnost za své jednání, nechávat jim pocítit přirozené následky a poskytovat zpětnou vazbu

2.4 Organizace

- v jednotlivých třídách je stanoven denní rytmus a řád (viz příloha ŠVP)
- dětem je dán dostatek prostoru pro hru, relaxaci, spontánní i řízené činnosti, respektujeme biorytmus dítěte
- uč. se snaží, aby děti nové poznatky, zkušenosti a dovednosti získávaly především vlastní aktivitou, experimentováním, prožitkovým učením a pracovaly svým tempem
- uč. využívá různé formy práce, dává přednost skupinovým a individuálním činnostem, i přesto, že je to pro učitelku náročnější
- při své práci respektují možnost, že se dítě společných akcí neúčastní
- hra není násilně ukončena – je využíván signál, rozehranou hru si mohou děti ponechat, své výrobky mají možnost vystavit
- dechové, psychomotorické, smyslové, ale i zdravotně preventivní aktivity zařazujeme cílevědomě
- při vstupu i před nástupem do MŠ je uplatňován adaptační režim
- třídy jsou naplňovány pouze do výše kapacity a kolektiv se snaží minimalizovat spojení tříd

Záměry:

- zapojení dětí do organizace činností a plánování ve větší míře (viz pracovní plán)
- větší nabídka činností podporujících vlastní aktivitu a experimentování dětí
- důsledně trvat na dodržování školního řádu směrem k rodičům
- ve spolupráci s rodinou trvat na vytváření základních hygienických a společenských návyků

2.5 Řízení mateřské školy

- ZŘŠ – dává prostor zaměstnancům k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů
- umožňuje další vzdělávání všem
- je spravedlivá v hodnocení zaměstnanců a oceňování jejich výsledků
- přichází s náměty a podněty k rozvíjení programu školy
- uvědomujeme si, že všichni zaměstnanci jsou v MŠ pro děti
- každý zná své kompetence (pracovní náplň, mimořádné povinnosti, směrnice, řády školy)
- učitelky se vzájemně informují a domlouvají na požadavcích, které mají na chování, pracovní postupy , vytváření návyků dětí
- na vytváření ŠVP se podílejí všichni členové týmu
- ZŘŠ spolupracuje s představiteli obce a dalšími orgány státní správy a samosprávy, škola spolupracuje s PPP, ZŠ, knihovnou, atd.

- je vytvořen tzv. demokratický plán soužití v MŠ
- vnitřní informační systém- porady plánované, operativní, informativní, nástěnky, osobní jednání, měsíční plány, kalendáře činností
- vnější informační systém – informace rodičům jsou předávány formou informativních třídních schůzek, nástěnek, měsíčních kalendářů, blogu školy apod.

Záměry:

- osobní zodpovědnost každého pracovníka za plnění úkolů a dodržování termínů

2.6. Personální a pedagogické zajištění

- učitelky v mateřské škole jsou všechny s potřebnou kvalifikací pro práci v mateřské škole
- každá učitelka je zodpovědná za výsledky výchovně vzdělávací činnosti ve své třídě vzhledem k hlavním cílům školy
- integrované bloky (tematické celky) školního vzdělávacího programu dávají učitelkám velký prostor pro vlastní tvůrčí přístup k práci s dětmi
- další vzdělávání je umožněno všem (v závislosti na finančních prostředcích)
- zást. ŘŠ – dává prostor zaměstnancům k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů
- zaměstnanci v náročných situacích ochotně nabízejí své síly
- plně se věnujeme dětem, svým životním stylem se snažíme jít dětem příkladem
- spolupracujeme s odborníky (speciálními pedagogy, logopedy. apod.)
- rozvrh přímé pedagogické činnosti je stanoven tak, aby byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče
- specializované služby pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami pokud je potřeba jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky

Záměry:

- dále rozšiřovat odborné vzdělání pedagogů,
- porovnávat své metody a formy práce a zároveň získávat nové poznatky a motivaci pro vlastní vzdělávání v rámci mezinárodních projektů

2.7 Spoluúčast rodičů

- **spolupráce** - rodičům je dána možnost aktivně se účastnit dění v MŠ
 - odpoledne s rodiči
 - vstupování do tříd v době adaptace dětí
 - učitelky denně poskytují rodičům nejdůležitější informace o dítěti , o jeho pokrocích
 - uč. respektují požadavky rodičů v ind. přístupu k dětem (jídlo, potřeba spánku)
 - rodiče jsou zváni na další akce pořádané školou
 - rodiče pomáhají např. drobné práce
- **spolurozhodování** -rodičům je dána možnost podílet se na vytváření koncepce, programu MŠ
 - na schůzkách rodičů
 - v dotazníku
 - osobními návrhy a připomínkami
- **informační činnost** - rodiče jsou pravidelně informováni o životě v MŠ
 - o průběhu vzděl. programu ŠVP - nástěnky v šatnách
 - akce, schůzky, organizace provozu - poutače na dveřích
 - stravování - samostatná nástěnka
 - další informace - řád školy, osvěta, apod. - nástěnky v šatnách
 - výtvarné práce dětí- nástěnky, prostory MŠ
 - s ohledem na GDPR rodič sám rozhoduje, zda- li budou aktivity jeho dítěte prezentovány
- **oblast výchovného poradenství**
 - MŠ nabízí rodičům individuální konzultace v otázkách výchovy a vzdělávání dítěte
 - vzájemná spolupráce rodič x MŠ x PPP
 - zapůjčování odborných knih, publikací

Záměry:

- využívat společných akcí ke zlepšení informovanosti o MŠ
- více vtáhnout rodiče do dění v MŠ

2.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V MŠ se snažíme o to, aby náš vzdělávací program uspokojoval základní i speciální potřeby dítěte, vytvářel optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj a přirozené prostředí pro získávání životních kompetencí. A proto se nebráníme myšlence integrace dětí se zdravotním postižením do společnosti a inkluze - splynutí v jednu společnost, ve které se všichni vzájemně respektujeme. Jsme přesvědčeni, že školní docházka společně s dětmi bez postižení hendikepovaným dětem výrazně pomáhá v pěstování zdravého sebevědomí a začlenění se mezi ostatní. Dětem bez postižení pak pomáhá soužití s těmito dětmi naučit se bez problémů přijímat lidi s nějakou odlišností a umět se k nim chovat přirozeně. Chceme všechny děti připravovat na to, aby byly schopny se aktivně vyrovnávat s přirozenou stávající životní realitou. Uvědomujeme si, že zdárný průběh a celkový úspěch integrace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je závislý na systematickém přístupu k dítěti a rodině i na spolupráci rodiny, školy a školského poradenského zařízení.

- přizpůsobovat rámcové cíle, záměry předškolního vzdělávání a podmínky potřebám a možnostem dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- při vzdělání dítěte se SVP učitelka zahrnuje do své práce strategii podpůrných opatření, dle stupně přiznaných podpůrných opatření je ve třídě s učitelkou i asistent pedagoga
- podpůrná opatření I. stupně stanovuje škola
- od II. stupně jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte (vyhl. č. 27/2016Sb.)

Záměry:

- zajistit přítomnost asistenta pedagoga ve třídě
- uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností

2.9. Vzdělávání dětí nadaných

- včasnou diagnostikou se snažíme odhalit u dětí mimořádné schopnosti či nadání a rozvíjet je formou rozmanité vzdělávací nabídky
-

Záměry:

- - dále rozšiřovat odborné vzdělání učitelů

2.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let je potřeba přijmout v MŠ opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, materiálních a personálních podmínek
- učitelka zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění

Záměry:

- dovybavit třídy nábytkem a hračkami odpovídajícím věku dětí
- vyčlenit prostor pro ukládání individuálních hygienických potřeb
- dovybavit vyčleněnou umývárnu přebalovacím stolem a nášlapným odpadkovým košem

3. Organizace vzdělávání

Počet tříd: 5 Počet dětí: 120

Rozdělení dětí se provádí dle celkového věkového složení dětí v daném školním roce (respektujeme dle možností přání rodičů – sourozenci, kamarádi)

(zpravidla)

			kapacita
MŠ Libušina třída 15:	třída 1 . Berušky	3 -5 leté děti	24
	třída 2 Sluníčka	3 -5 leté děti	24
	třída 3. Zajíčci	3 -5 leté děti	24
MŠ Chalabalova 2:	třída 4. Veverky	5-7 leté děti	24
	třída 5. Sovičky	5-7 leté děti	24

(zejména předškolní děti + děti s odloženou školní docházkou)

Provozní doba:

6.30.- 17.00hod.	MŠ Libušina třída15
6.30.- 17.00hod.	MŠ Chalabalova 2

Počet pedagogických pracovníků : 10

Počet provozních pracovníků: 4

Počet pracovníků ŠJ: 2

Denní rytmus - (členění viz. uspořádání dne ve třídách v příloze tohoto dokumentu)

Denní řád je pružný, umožňuje reagovat na změny, akce mateřské školy (např. výlety, divadelní představení, koncerty, plavání dětí apod.) Pravidlem je, aby mezi jednotlivými podávanými pokrmy byl dodržen maximálně tříhodinový interval.

Uspořádání dne se přizpůsobuje počasí, přání dětí a úvaze učitelky.

Děti přítomné kterémukoliv podávání jídla se musí stravovat v MŠ

Způsob a kritéria přijímání dětí do MŠ

Děti se do MŠ přijímají na základě zápisu, který probíhá zpravidla v květnu. Termín zápisu bývá zveřejněn v místním kohoutovickém Kurýru, na plakátech, na nástěnkách a na webu školy.

Do MŠ se přijímají děti zpravidla od 3 do 6let, nejdříve však pro děti od 2 let

MŠ se naplňuje do maximální kapacity stanovené pro naše zařízení, což je 120 dětí.

Pokud se přihlásí více dětí, než které lze přijmout rozhoduje o jejich přijetí či nepřijetí ředitel školy podle stanovených kritérií pro daný šk. rok.

(elektronický zápis)

Děti jsou přijímány k docházce vždy na základě doporučení pediatra, zpravidla na zkušební dobu tří měsíců. Pokud rodiče dítě přihlásí během školního roku je přijímáno na případně uvolněné místo do max. kapacity.

Adaptace

- Začátek docházky do MŠ se řídí po domluvě s rodiči individuálně přizpůsobeným adaptačním programem
- Dny otevřených dveří
- Hrajeme si ve školce – adaptační program pro nově přijaté děti

Povinné předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání od počátku roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení školní docházky je povinné. Zákonný zástupce může pro dítě, které má realizovat povinné předškolní vzdělávání zvolit:

- denní docházku do MŠ, která je zapsána v rejstříku škol a školských zařízení
- individuální vzdělávání dítěte
- vzdělávání v přípravné třídě ZŠ
- vzdělávání v zahraniční škole na území ČR

V rámci školy realizujeme činnosti, které jsou běžnou součástí naší práce pro všechny děti:

Motivovaná zdravotní cvičení a relaxaci jako prevenci, pro radost z pohybu a procvičení všech svalových skupin .

Angličtina do škol – v rámci projektu MMB

Nad rámec těchto činností nabízíme další nadstandardní činnosti pro přihlášené děti, které však nejsou uplatňovány na úkor rozsahu a kvality školního vzdělávacího programu a jsou hrazeny rodiči:

Edukativně stimulační skupiny – pod vedením pracovníků MŠ

Ohýbej svůj jazýček – logopedická prevence

Na základě podnětů rodičů umožňujeme dětem navštěvovat kurzy plavání. Výhodou je zejména plavecký bazén v sousedství ZŠ.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

4.1. Filozofie vzdělávacího procesu

Mateřská škola pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu. Při jeho zpracování jsme vycházeli z Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV) . Vzdělávání organizujeme tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů k rozvoji klíčových kompetencí u dětí

Rámcové cíle RVP PV

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Tyto tři principy se vzájemně doplňují a prolínají celým programem. Týkají se nejen dětí, ale i učitelek, provozních zaměstnanců, rodičů a ostatních partnerů školy.

„Porozumět si, neznamena přizpůsobit se jeden druhému, ale pochopit navzájem svou identitu“

V. Havel

Rámcově vzdělávacím programem prolínají principy Daltonského plánu – zodpovědnost - samostatnost – spolupráce

Zodpovědnost – dětem nabízíme činnosti, pro které se mohou svobodně rozhodnout a splnit si je během týdne. Mluvíme o svobodě s hranicemi, která předpokládá důvěru učitele k dítěti a naopak .(zodpovědnost)

Samostatnost: motivujeme dítě tak, aby bylo samostatné ve všech oblastech a naučilo se hledat řešení. Učitelka příliš často nezasahuje, nezahluje příkazy, aby dítě neztratilo nadšení do další práce a aby neovlivnila jeho autonomii.

Spolupráce : vytváříme podmínky pro práci ve skupinkách, pro společné diskutování a hledání řešení úkolů. Spolurozhodování založené na komunikaci a důvěře pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovy

4.2.Dlouhodobé záměry rozvoje

Vytvářet dětem takové prostředí, kde se budou cítit bezpečně a kde jsou respektovány, což jim umožňuje chovat a vyvíjet se zcela přirozeně. Dovedt dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost, základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit sociální komunitě.

Jelikož hodnota zdraví je pro nás prioritní, chceme děti vybavit zdravými návyky, dovednostmi a postoji.

Oblasti rozvoje dětské osobnosti a cíle, které si klademe:

Dítě a jeho tělo – oblast biologická – dítě zná svoje tělo a využívá je le svých možností k dalšímu vývoji motoriky a samostatné denní potřeby

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická – dítě si uvědomuje svou identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si. Je schopno soustředit se na určitou dobu.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální -dítě navazuje kamarádské vztahy, je schopno komunikovat bez zábran, srozumitelně, umí naslouchat.

Dítě a společnost – oblast sociálně – kulturní– dítě respektuje pravidla, orientuje se v nejbližším okolí, chápe různé sociální role.

Dítě a svět – oblast environmentální– dítě vnímá různorodost světa a zaujímá k němu kladný postoj

Metody práce

- vycházejí ze seminářů, studia literatury, praxe apod.

- prožitkové učení
- metoda komunitního a diskuzního kruhu
- psychomotorické a smyslové hry
- prvky dramatické výchovy

Formy práce

Zásady využívání forem

- vzdělávání dětí je realizováno různými formami
- střídání forem práce je vyvážené - upřednostňujeme činnosti skupinové a individuální
- všechny činnosti a situace, které dítě ve školce prožívá dává možnost učitelce jeho vzdělávání
- dítě se vzdělává v činnostech spontánních i řízených, ve kterých učitelka naplňuje předem stanovený konkrétní specifický cíl
- učitelky myslí na to, že nejlépe se děti učí od sebe navzájem

Obsah vzdělávání je prostředkem rozvoje dítěte a spočívá v nejpřirozenější činnosti dětí ve hře

Naše priority

• nechat děti	• dovolit dětem	• naučit děti
---------------	-----------------	---------------

snít

zvolit si sám

hledat

hrát si

zkoušet

prozkoumávat

prožívat

přemýšlet

nacházet

tvořit

být samo sebou

pomáhat druhým

mít rád

Motto:

Je naší povinností vrátit dítěti právo na dětství se vším co k tomu patří. Nechceme brát děti jako nedokonalou bytost, která teprve čeká na dospělost, ale jako právoplatného člena našeho života.

Východiskem našeho vztahu mezi dítětem a učitelkou není podřízenost, ale partnerství, ne křik a příkazy, ale převládající klid, cit a humor. Základem komunikace je pro nás rozhovor.

V řešení pedagogických situací nechceme jít cestou snižování dítěte, ale posilováním důvěry a víry v jeho životní perspektivu.

5. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah tvoří čtyři tématické celky:

- 1. Co viděla jedna kapka vody v přírodě
- 2. Co viděla jedna kapka vody na modré planetě
- 3. Co viděla jedna kapka vody mezi lidmi
- 4. Co viděla jedna kapka vody ve světě vědy a techniky

Protože tyto integrované bloky spojuje určité téma, nazýváme je v našem ŠVP „tématické celky“.

O tyto tématické celky se opíráme při tvorbě třídních vzdělávacích programů. Na úrovni tříd učitelky plánují tzv. tématické části. Pro účely našeho ŠVP je tématická část výběrem vzdělávací nabídky z jednotlivých tématických celků.

Podoba zpracování a časové rozpětí tématické části je plně v kompetenci učitelek na třídách. Vycházíme při tom z evaluace (dílčích cílů, tématických částí...), z rytmu roku, potřeb dětí, ale také z jejich zážitků, nepředvídaných, nahodilých událostí, z toho, co je zaujalo, oslovilo. Vznikají tedy kromě předem plánovaných, také neplánované, náhodné tématické části. Některým činnostem se věnujeme denně, proto je neplánujeme jako řízenou činnost (kulturní, hygienické návyky, sebeobsluha..). Snažíme se plánovat i hodnotit, co jsme se naučili, objevili společně s dětmi.

Důležité je, aby učitelky během školního roku nabídly dětem činnosti ze všech tématických celků.

5.1. Co viděla jedna kapka vody v přírodě

(Ze života rostlin a živočichů)

Charakteristika tématického celku

Prostřednictvím tohoto tématického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- ekosystémy - převážně takové, které mohou najít ve svém okolí (les, zahrada, louka, rybník, řeka...) a život v nich
- význam rostlin a živočichů pro život člověka – dýchání, potraviny, byliny, koření...ale i relaxace, kterou nám umožňují
- život, růst, rozmanitost rostlin a živočichů, rodina ve světě zvířat
- nebezpečí, které mohou některé rostliny a živočichové přinést člověku (jedovaté, dravé...)
- nebezpečí, která jim způsobuje člověk (vypalováním trávy, přemístěním z přirozeného prostředí, nepřiměřeným kácením stromů, odpadky...)

Cíl, záměr tématického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí jsou zaměřeny na poznávání, zkoumání života rostlin a živočichů v jejich přirozeném prostředí, na vytváření a ochranu vhodných podmínek pro jejich život. Záměrem je vzbuzení zájmu dětí o rostliny a živočichy a podpoření pečovatelských schopností dětí o ně. Děti se učí vnímat rostliny a živočichy jako součást svého života a uvědomují si, jak se život rostlin, živočichů a člověka vzájemně ovlivňuje.

Způsobilosti, ke kterým směřujeme (klíčové kompetence)

1. Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

3. Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

4. Sociální a personální kompetence

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

5. Činnostní a občanské kompetence

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Podporujeme (dílčí vzdělávací cíle):

- získávání relativní citové samostatnosti, vytváření prosociálních postojů (rozvoj tolerance, empatie, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků a prostředí v němž dítě žije
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (sebeobsluha, osobní hygiena, stolování)
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému (pravidla společenského soužití), učít se vzájemné pozitivní komunikaci
- rozvoj přirozených pohybových schopností a dovedností

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tématickém celku dětem např.:

- smyslové hry (ochutnávky, příprava čajů z bylinek, pozorování a dotyk s rostlinami, zvířaty)
- návštěvy obory (lesní zvíř), hájenky (domácí zvířata), ekocenter apod.
- besedy s odborníky ve školce – canisterapie, policejní, myslivecký pes...
- pěstitelské a chovatelské činnosti - péče o rostliny ve třídě, o zahradu (zalévání, shrabování, vytrhávání plevelu, založení kompostu); výroba herbářů, knih o rostlinách a zvířatech
- využívání encyklopedií, atlasů
- vytvoření sbírky hmyzu (nálezy mrtvých těl hmyzu), pozorování lupou
- hry a činnosti zaměřené na poznávání a rozlišování zvuků (zvuky v přírodě, hlasy ptáků...)
- cvičení se v projevování citů, v sebekontrolu, sebeovládání (např. líbí se mi květina, ale nebudu ji trhat)
- spoluvytváření smysluplných pravidel
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, sledování rozmanitostí
- poučení o možných nebezpečných situacích, jak se chránit

5.2. Co viděla jedna kapka vody na modré planetě

(Země – modrá planeta, vesmír)

Charakteristika tématického celku

Prostřednictvím tohoto tématického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- neživá příroda (kámen, písek, nerosty...)
- látky a jejich vlastnosti (voda a vzduch, nerosty, kovy, přírodní materiály a jejich vlastnosti...)
- přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě, přírodní a povětrnostní jevy život ohrožující...)
- povrch Země (hory, sopky, oceány, řeky, pouště, pralesy, země ledu)
- světadily a život na nich
- vesmír (hvězdy a Slunce, Měsíc, Země a další planety...)
- historie Země (dinosauři, zkameněliny, uhlí...)
- životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí, ochrana přírody)

Cíl, záměr tématického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí směřují k zamyšlení se nad vzájemným vlivem člověka a Země, resp. celého vesmíru. Děti z praktických činností získávají poznatky o vývoji Země (vesmíru), o přírodních zákonech, o zemském povrchu, o přírodním bohatství. Záměrem je vytvoření povědomí o tom, co člověk ovlivňuje a co ne (jaké měl možnosti dříve a jaké má dnes), jak může ovlivnit svoji situaci z hlediska bezpečí, do jaké míry může zasahovat do přírodního bohatství apod.

Způsobnosti, ke kterým směřujeme (klíčové kompetence)

1. Kompetence k učení
 - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
 - učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
2. Kompetence k řešení problémů
 - problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
 - při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
3. Komunikativní kompetence

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
4. Sociální a personální kompetence
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
 - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
 - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
5. Činnostní a občanské kompetence
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
 - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
 - zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

Podporujeme (dílčí vzdělávací cíle):

- rozvíjet kulturní vnímavost a kreativitu
- seznamování s různými druhy kultury a umění (hudba, poezie, výtvarné umění, apod.)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětském kolektivu, apod.)
- poznávání národních tradic a zvyků
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování a učení)

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tématickém celku dětem např.:

- činnosti relaxační a odpočinkové (např. piknik v přírodě)
- sezonní činnosti (bobování, turistika...)
- pobyt venku i za přiměřeně „horšího“ počasí – prožitek z deště, sněhu, větru, mlhy
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, osobního bezpečí (ztratil jsem se, kam se schovám před bouřkou...)
- vypravování zážitků z přírody, z prázdnin u moře, v horách...
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiály a předměty
- návštěva Antroposu, muzea, jeskyní (zkameněliny, horniny, drahé kameny, jeskyně pravěkých lovců...)
- návštěva planetária, pozorování hvězdné oblohy
- uspořádání výstavky ve školce s nasbíraného materiálu, ve spolupráci s rodinou

- práce s knihou, s obrazovým materiálem, diktafonem
- práce s globusem, mapou, kompasem, dalekohledem, turistické značky...
- vytvoření vlastních map (kudy teče řeka, kde je les, kde je poušť a moře, sopka...)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- výlety do okolí (i s rodiči) – hledání „vzácných“ kamenů, skály, jeskyně
- vyprávění, četba pohádek a příběhů o přírodních jevech, o pralese, o vesmíru....
- praktické činnosti ze světa lidí přibližující dětem ekologické povědomí
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (sledování teploty, jak vypadá země, když má žízeň; vyvrácený strom; slehnutá tráva; vylitá voda z břehů; podemleté břehy...) - poučení o možných nebezpečných situacích
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuze nad problémem)
- zdolávání přírodních překážek při pobytu venku

5.3. Co viděla jedna kapka vody mezi lidmi

- pozorovat, vnímat a hodnotit vliv člověka na stav přírody a životního prostředí
- rozvíjet poznatky o přírodě
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- učit se ochraně svého těla, prevence proti nemocem, úrazům, nezdravým návykům a závislostem
- rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti (verbální i neverbální)
- rozvíjet schopnosti k učení – soustředění, pozornost, logika, paměť, atd.
- rozvoj schopnosti citové vztahy vnímat, vytvářet je, rozvíjet, rozlišovat a ovlivňovat

(Člověk, lidé, národy)

Charakteristika tematického celku

Prostřednictvím tohoto tematického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- moje tělo (jak vypadá, jak funguje, jeho vývoj a změny v průběhu života, vnímání a rozvoj smyslů...)
- bezpečnost a ochrana zdraví (zdravé životní návyky, sport, relaxace, předcházení úrazům,...)
- sebeobsluha
- kdo jsem, jaký jsem, co mě baví
- všude žijí lidé (multikultura, respektování rozdílů, zvyků...)
- tradice, svátky, oslavy, historie lidstva
- rodina a domov
- škola mateřská a základní (adaptace, pravidla, každý jsme jiný, ale máme něco společného, seznamování, spolupráce, už budu školákem...)
- obec a země

Cíl, záměr tematického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí směřují k uvědomění si sebe sama, k prožívání své identity a osobních rolí, jimiž dítě prochází. Dále činnosti směřují k prožívání a zvládnutí dějů i změn ve společenstvích v nichž dítě žije, s respektem k životu a právům lidí z jiných skupin, kultur a národností.

Způsobnosti, ke kterým směřujeme (klíčové kompetence)

1. Kompetence k učení
 - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
2. Kompetence k řešení problémů
 - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
 - nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
3. Komunikativní kompetence
 - dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
 - domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
 - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
4. Sociální a personální kompetence
 - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
 - při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
 - je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
5. Činnostní a občanské kompetence
 - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
 - uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Podporujeme (dílčí vzdělávací cíle):

- pozorovat, vnímat a hodnotit vliv člověka na stav přírody a životního prostředí
- rozvíjet poznatky o přírodě
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- učit se ochraně svého těla, prevence proti nemocem, úrazům, nezdravým návykům a závislostem
- rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti (verbální i neverbální)
- rozvíjet schopnosti k učení – soustředění, pozornost, logika, paměť, atd.
- rozvoj schopnosti citově vztahy vnímat, vytvářet je, rozvíjet, rozlišovat a ovlivňovat

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tématickém celku dětem např.:

- komunitní a diskusní kruhy
- adopce na dálku (naše Philomena z Indie)
- mapování a měření těla (obkreslování těla, otisky ruky, nohy,...) opakované měření – sledování změn
- cvičení na kladině, žebřinách, trampolíně, s padákem, balančními míči...
- dechová cvičení (flétna, ...)
- různé hudební a pohybové činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (relaxační cvičení, prvky jógy)
- smyslové a psychomotorické hry
- prohlížení lupou vlasu, pokožky
- vyhledávání v encyklopediích, atlasech, mapách, hra s globusem (život jiných národů, obecní a státní znaky a vlajky...)
- každodenní provádění hygieny, stolování, sebeobsluhy
- využívání průlezků na školní zahradě a přírodního terénu při pobytu venku
- námětové hry (sportovci, lékaři, hasiči, policisté,... na domov v různých situacích – jedeme k babičce, narodil se mi sourozenec, opravujeme auto...)
- dramatická cvičení a hry (Co uděláš, když...; rozlišování emočních stavů dle tělesných projevů jako je výraz obličeje, poloha těla... hry na cizince – neverbální komunikace)
- dokončování příběhů
- hry s hledáním shody a rozdílu
- společenské hry
- oslavy narozenin a svátků dětí, tradiční společné akce MŠ a rodiny, tradice v Brně – Kohoutovicích (účast na Vánočním zvonění)
- obdarovávání se, chystání překvapení
- spoluvytváření pravidel třídy
- práce s literárními texty (pohádky jiných národů, příběhy dětí z jiných zemí...)
- návštěva místní knihovny, radnice, základní školy,...
- využívání rozpočítadel, jiných dohodnutých pravidel při určování, kdo začne...
- pravidelné vykonávání určitých povinností (úklid hraček, skládání lůžkovin...)
- samostatné řešení (modelových) situací (např. nález pohozené injekční stříkačky, úklid rozbitého talíře,...)

4. Co viděla jedna kapka vody ve světě vědy a techniky

(Stroje, technika, věda)

Charakteristika tematického celku

Prostřednictvím tohoto tematického celku děti získávají poznatky, dovednosti, rozvíjí své schopnosti, hodnoty a postoje (tedy získávají kompetence) z těchto okruhů:

- předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů)
- věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a náradí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje...)
- přístroje, náradí, nástroje
- zaměstnání, povolání, řemesla
- doprava a bezpečnost v dopravním provozu
- číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství...)
- prostorové pojmy a souvislosti (v rovině i v prostoru, uspořádání předmětů...)
- časové pojmy a souvislosti (teď, dnes, včera, zítra, roční období, rok...)
- ekologické chování člověka (mytí aut, praní, topení...), recyklace

Cíl, záměr tematického celku

Vzdělávací nabídka, činnosti dětí jsou zaměřeny na poznávání a zkoumání různých materiálů a předmětů ze světa lidí, na manipulaci a experimentování s nimi. Děti získávají povědomí o jejich vlastnostech, uspořádání, funkci a s ní spojenými řemesly a povolání lidí. Dále se děti učí vnímat souvislost mezi výrobou, používáním a následnou likvidací (recyklací) těchto materiálů a předmětů.

Způsobilosti, ke kterým směřujeme (klíčové kompetence)

1. Kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
2. Kompetence k řešení problémů
 - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
 - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
 3. Komunikativní kompetence
 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
 - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon, atp.)
 4. Sociální a personální kompetence
 - samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
 5. Činnostní a občanské kompetence
 - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
 - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
 - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
 - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Podporujeme (dílní vzdělávací cíle):

- rozvíjet kolektivní spolupráci, přijímat úspěch a neúspěch, učit se zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- poznávání jiných kultur, učit se orientovat ve svém prostředí a okolním světě
- zúčastňovat se dětských kulturních programů, zábavných a sportovních akcí
- verbálně i neverbálně projevovat svoje prožitky
- vytváření základů pro práci s informacemi
- vnímání a rozlišování smyslových vjemů

K rozvoji dětí ve všech vzdělávacích oblastech, k rozvíjení všech kompetencí nabízíme v tomto tematickém celku dětem např.:

- diskusní kruhy
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání...
- experimenty s předměty, fyzikální a chemické pokusy

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, audiovizuální technika), hry na reportéry
- využívání encyklopedií a knih s vědeckou tematikou a pokusy (Už vím proč, Otázky a odpovědi, Můj první počítač, Co dokážu s matematikou...)
- konstruktivní a grafické činnosti, hry s velkými stavebnicemi
- kooperativní hry (rozdělení rolí, cvičení organizačních dovedností...)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen; užívání piktogramů
- hry a aktivity na téma dopravy
- námětové hry na různé profese
- přímé pozorování technických objektů, pozorování práce na stavbě, na pile
- výstavky dětských prací
- získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, pošty, radnice...)
- tvorba plánů, mapy města, okolí mateřské školy, bytu
- dramatická cvičení (na prostorové citění, na pohotové chování...)
- jízda na koloběžkách a motokárách po školní zahradě
- nácvik chůze ve dvojicích (úloha prvních a posledních)
- návštěva technického muzea, letiště...
- práce se dřevem (zatloukání hřebíků, smirkování, pilování...)
- zpracování různých materiálů (plast, korek, drátky...)
- vytváření a řešení bludiště
- hry se zrcadlem
- hry s názvy věcí v angličtině (pexesa...)
- sběr, třídění, zpracování materiálů
- třídění odpadu na třídách, úklidové činnosti
- přímé pozorování technických objektů, pozorování práce na stavbě, na pile

6. Evaluace

Je součástí řídicího procesu a prostředkem k hledání optimální cesty ve vzdělávání. Zachycuje silné a slabé stránky naší práce.

Obecné formy a způsoby evaluace

- kontrola, hodnocení, sebereflexe, autoevaluace

6.1. Evaluace na úrovni školy

Autoevaluace ŠVP

- autoevaluace naší MŠ - s jakou úspěšností se nám daří prostřednictvím dětí naplňovat cíle v jednotlivých oblastech
 - 1x ročně - všechny učitelky , dotazník – hodnocení záměru školy, ŠVP
 - 2x ročně - ZŘŠ, na společných poradách
 - 1x za 2-3 roky - evaluační zpráva

Autoevaluace vzdělávacího obsahu (tematických celků) a jeho realizace

- s jakou úspěšností se nám daří prostřednictvím činností dětí naplňovat cíle v pěti oblastech
 - po ukončení tématické části - všechny učitelky

Hodnocení podmínek vzdělávání

- materiálně tech. podm. - jejich funkčnost, účelnost, efektivita, stimulace dětí, zajištění bezpečnosti, psychohygieny a estetiky prostředí
- personální podmínky- sled. růstu ped. i provoz. zam., efektivita přenosu poznatků do praxe
 - v pololetí a na konci šk.roku - zástupkyně ŘŠ

Hodnocení práce učitelek, provozních pracovních a připravenost

- hospitační a kontrolní činnost - průběžně dle plánu – zástupkyně ŘŠ
- vzájemné hospitace – všechny učitelky
- anonymní dotazník pro rodiče – dle potřeby

Hodnocení akcí pro rodiče

- po každé akci na poradě – všechny učitelky

6.2. Hodnocení na úrovni třídy

Hodnocení třídního vzdělávacího programu

- po ukončení tematického celku - učitelky ve třídách
- zpětná vazba tematické části - všechny učitelky
- v pololetí a na konci šk. roku - všechny učitelky

Hodnocení profesního růstu pedagogů - Dotazník pro sebereflexi

- 1x za 1-2 roky - všechny učitelky

6.3 Hodnocení dětí

Vstupní charakteristika dítěte

- Při nástupu do MŠ - učitelky ve třídách

Hodnocení rozvoje dítěte (přehled o individuálním rozvoji a učení dítěte) – Záznamový arch

- 2x ročně – učitelky ve třídách

Hodnocení předškolních dětí a dětí s OŠD

- dle potřeby – učitelky ve třídách

Hodnocení a návrhy dalších postupů práce s dětmi s OŠD a odlišným mateřským jazykem – Individuální plán PLPP

- 1x ročně – učitelky ve třídě

Hodnocení individuálních vzdělávacích výsledků

- jaký je přínos vzdělávacího procesu pro děti
- sledování a zaznamenávání ind. rozvoje a pokroku dětí v učení
- včasné zachycení nedostatků, nerovnoměrností

- průběžně - všechny učitelky

6.4. Hodnocení v oblasti administrativní a provozní

Hodnocení řízení MŠ, informací, dokumentace, stylu práce, vztahy s partnery, bezpečnosti, pořádku a stravování – SWOT analýza, dotazníky, diskuze, zpětná vazba, orientační vstupy

- Průběžně, alespoň 1x ročně – všichni zaměstnanci

Slovníček

ŠVP – Školní vzdělávací program- povinný dokument, podle něhož se uskutečňuje vzdělávání v konkrétní mateřské škole
oficiální dokument – veřejně přístupný

TVP – Třídní vzdělávací program – pracovní materiály jednotlivých učitelek ve své třídě – neveřejný materiál

- vzniká postupně během roku, podílí se na něm obě učitelky
- jedná se především o vzdělávací plány jednotlivých integrovaných bloků

MŠ – mateřská škola

Předškolní vzdělávání- vzdělávací proces realizovaný v MŠ a řízený pedagogem, během něhož si dítě osvojí základy *klíčových kompetencí* a *vzdělávací obsah stanovený pro etapu předškolního vzdělávání v rozsahu, který odpovídá jeho individuálním možnostem*

Vzdělávací nabídka – formální – komplexní vzdělávací nabídka – předem připravená- děti získávají pouze část poznatků

Vzdělávací nabídka – neformální- situace, které předem neplánujeme, přesto působí na děti. Vychází z atmosféry školy, výchovného stylu, metod a forem práce.

